

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 439/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave (pôvodne Krajského súdu v Bratislave v konaniach sp. zn. 6S/73/2016 a 6S/271/2020) v konaní sp. zn. BA-6S/271/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave (pôvodne Krajského súdu v Bratislave v konaniach sp. zn. 6S/73/2016 a 6S/271/2020) v konaní sp. zn. BA-6S/271/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Správnemu súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-6S/271/2020 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **3 000 eur**, ktoré je Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a tieto zaplatiť jeho advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom krajského súdu, z ktorého výkon súdnictva od júna 2023 prešiel na správny súd v konaní o jeho správnej žalobe. Okrem finančného zadostučinenia 20 000 eur žiada správnemu súdu prikázať konať bez zbytočných prietáhov.

2. Okresný úrad na odvolanie sťažovateľa a ďalších osôb potvrdil rozhodnutie, podľa ktorého sa obchodnou spoločnosťou plánovaná výstavba a prevádzka zariadenia nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“). Preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia sa sťažovateľ domáhal správnu žalobou z apríla 2016 na krajskom súde v prvom z namietaných konaní. Vyjadrenia účastníkov boli ukončené v júni 2017. Rozsudkom z mája 2019 krajský súd žalobe sťažovateľa vyhovel. Tento rozsudok bol na kasačnú sťažnosť obchodnej spoločnosti, ktorá plánovala výstavbu zariadenia, ako opomenutého účastníka zrušený rozsudkom najvyššieho súdu z decembra 2020, keďže krajský súd nekonal s účastníkmi administratívneho konania. Až správny súd v druhom z namietaných konaní uznesením z júna 2024 pribral do konania 26 ďalších účastníkov, ktorých zároveň vyzval vyjadriť sa k správnej žalobe. K týmto vyjadreniam vo februári 2025 vyzval vyjadriť sa sťažovateľa a žalovaného, ktorí sa vyjadрили v marci 2025. Správny súd žalobu sťažovateľa zamietol rozsudkom z júna 2025, ktorý bol sťažovateľovi doručený 7. júla 2025 a právoplatným sa stal 4. augusta 2025. Proti tomuto rozsudku podal v auguste 2025 aj sťažovateľ kasačnú sťažnosť.

3. Sťažovateľ zdôrazňuje, že konanie o jeho správnej žalobe trvá viac ako deväť rokov, pričom nevyžaduje zložité dokazovanie a právne posudzovanie. Zastáva názor, že aj konanie najvyššieho súdu o kasačnej sťažnosti treba pričítať krajskému súdu. Sťažovateľ judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a infláciou odôvodňuje výšku žiadaného finančného zadostučinenia. Správny súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že v súčasnosti má na rýchlosť konania vplyv nedostatok personálu a enormná zaťaženosť.

II.

4. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

5. Konanie, v ktorom sa správna žaloba týka preskúmania rozhodnutia o neposudzovaní plánovanej výstavby a prevádzky zariadenia podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nevykazuje skutkovú alebo právnu zložitnosť. Sťažovateľ k predĺženiu konania nijak neprispel. Krajský súd o správnej žalobe sťažovateľa prvýkrát rozhodol po troch rokoch, čomu predchádzala dva roky trvajúca nečinnosť. No pre nesprávny postup krajského súdu, keď nekonal so všetkými účastníkmi konania, bol tento rozsudok zrušený najvyšším súdom. Preto štrnásť mesiacov trvajúce konanie na najvyššom súde o kasačnej sťažnosti treba pričítať krajskému súdu. Od vrátenia veci najvyšším súdom boli súdy nedôvodne nečinné tri a pol roka, z toho krajský súd dva a pol roka a správny súd rok. Hoci správny súd posledný rok od rozhodnutia o pribratí ďalších účastníkov do konania koná plynulo, došlo k prietahom, a to výlučne pre nečinnosť a nesústredenú činnosť súdov.

6. Konanie o správnej žalobe sťažovateľa vrátane konania o prvej kasačnej sťažnosti trvalo deväť rokov, čo je ústavne neudržateľné. Preto postupom krajského a správneho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Keďže správny súd

bude musieť vykonať procesné úkony súvisiace s podanými kasačnými sťažnosťami, bolo mu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prietáhov.

7. K tvrdeniam o personálnej poddimenzovanosti a zaťažnosti správneho súdu treba uviesť, že systémové zlyhania správy súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a nezbavujú štát zodpovednosti za prietahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prietáhov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny, alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k prietahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa.

8. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom rozhodujúcim faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľa bola nečinnosť správneho súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu, správanie a dôležitú vec pre sťažovateľa bolo sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 3 000 eur s tým, že vo zvyšnej časti jeho návrhu nebolo vyhovené. Osobitne bolo zohľadnené, že právna neistota sťažovateľa bola medzičasom odstránená rozsudkom správneho súdu, ktorý hoci v čase podania ústavnej sťažnosti nebol právoplatný, sťažovateľovi bol už doručený.

9. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje 771,68 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu